

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRZEMIERATA WYNOŚĆ

w Kaliszu miesięcznie 2000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 2500 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3000 Mk.
Zagranicą 6000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 100 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1, 2, 3. m. 400., w tekście m. 300
Nekrologi 400 mk. zwyczajnie 200 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. M 91
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po pol.

№ 279 (7318)

Czwartek dnia, 7 Grudnia 1922 r

Rok XXX

Dr. P. KLINGER

SPECJALISTA

chorób wenerycznych i skórnych
i analizy krwi na syfilis 1402

przyjmuje codziennie: od 9-10 i od 4-7,
w niedziele i święta od 11-1. Towarowa 3, I p.

LABORATORJUM

CHEMICZNO - BAKTERJOLOGICZNE

D-ra med. S. WAŁCHOWICZOWEJ

z Radomia, przeniesione do
Kalisza Al. Józefiny № 13, II piętro

WYKONYWA wszelkie analizy w zakres
diagnostyki lekarskiej wchodzące (analizy
krwi na syfilis i inne). Czynne codziennie
od 9-1 i od 3-6.

Z chorób wewnętrznych i dziecięcych przy-
jęcia między 4-7 po południu.

Lekcje tańców

Zygmunta Młakowskiego.

BEZ WZGLĘDU NA ZDOLNOŚĆ wyuczam:

1) Tango—Schimmy. 2) One-step—Boston.
zreformowaną metodą, umiejętność Walca
i Polki nie konieczna.

Przyjmuje zgłoszenia grupami i oddzielnie.
Lekcje prywatne. Specjalne kółka młodzieży.

Uwaga: Walca i Polkę wyuczam w prze-
ciągu 6-ciu lekcji.

Zapisy i informacji udziela się codziennie od 1-2
po południu w mieszkaniu prywatnym, Wrocławska
45, I p. front, a od 6-8 wiecz. w lokalu p. Szau-
ba Al. Józefiny 4, I piętro. 3193

W KANTORZE „GAZETY KALISKIEJ”

są do nabycia książki 3238

Spis abonentów telefonicznych

w cenie 1000 marek.

Marta Boraksówna Leo Brieger

ZARĘCZENI
W LISTOPADZIE

KALISZ.

WROCLAW.

z wami nieodwołalnie, dziękuję serdecznie
tym, którzy w chwilach ciężkich podawali mi
życzliwie rękę. Dziękuję wam i żegnam”.

Cała mowa Naczelnika państwa wywo-
łała na wszystkich obecnych ogromne wra-
żenie, ostatnie zaś ustępy wzruszyły słucha-
czów. Po wyjściu Naczelnika państwa ze-
brani podnieśli się z miejsc i dopiero po
długiej chwili ciszy, rozległy się burzliwe
oklaski. Posłowie i senatorowie cisnęli się
do Naczelnika aby mu uściskać rękę.

Naczelnik państwa powrócił do Belwe-
deru zaś posłowie udali się do sejmu.

Pod wpływem wiadomości, przyniesio-
nych z narady, rozpoczęły się narady klubu
Wyzwolenia, jednocześnie zaś zebrała się ko-
misja parlamentarna trzech klubów narodo-
wych i zdążyła już pospiesznie uchwalić ta-
ką rezolucję:

„Komisja parlamentarna Zw. lud nar.,
N Ch. S. L., N. Ch. K. R., oświadcza, że
kandydatem Związku Ch. J. N. na prezyden-
ta Rzeczypospolitej jest marszałek senatu
p. Wojciech Trąpczyński.”

Po ogłoszeniu tej uchwały poseł Witos
w kłuparach oświadczył dziennikarzom, że
klub jego żadnych decyzji jeszcze nie po-
wziął, ale może zapewnić, że na kandydata
partyjnego stronnictw prawicowych ani je-
den głos PSL. nie padnie.

Takie kateryczne oświadczenie p. Wi-
tosa, sprzeczne z zagadkowem zachowaniem
się ubiegłych dni musiało być spowodowane
przez dający się silnie we znaki protest pe-
selowców przeciwko nowej polityce swego
szefa. Właśnie wczoraj w tym samym czasie
zgłosiła się do sejmu delegacja warszawskie-
go oddziału PSL. i oświadczyła prezesowi
tego oddziału p. Janowi Dąbskiemu, że o ile
pogłoski o bloku Piasta się sprawdzą, p. Jan
Dąbski zostanie wykreślony z listy członków
oddziału, a cały oddział warszawski wystąpi
z partji. Ponieważ spodziewane są delegację
tegoż rodzaju, od innych grup PSL., przeto
wczorajsze oświadczenie p. Witosy staje się
zupełnie zrozumiałe.

W każdym razie dotychczas nic kon-
kretnego o mających nastąpić w sobotę wy-
borach prezydenta powiedzieć nie można.—
Trzeba zwrócić uwagę, że regulamin wybo-
rów prezydenta w zgromadzeniu narodowym
przewiduje, że w czasie głosowania nie mo-
że wypłynąć żadna nowa kandydatura i w ra-
zie niewyraźności wyników pierwszego gło-
sowania podlegają drugiemu głosowaniu
tylko te kandydatury, które figurowały przy
głosowaniu pierwszym z wyjątkiem kandy-
data, który otrzymał najmniejszą ilość gło-
sów i td.

Jako kandydaci w rozmowach kulaaro-
wych wymieniani są w dalszym ciągu jak
już zaznaczaliśmy panowie Witos i Nowak,
poza to p. Trąpczyński, a oprócz tego
obecny minister spraw zagranicznych p. Na-
rutowicz i prof. Kazimierz Morawski z Kra-
kowa.

Mowa Naczelnika Państwa na konferencji z klubami.

WARSZAWA. W poniedziałek zgodnie
z zapowiedzią w sali kolumnowej w pałacu
rady ministrów, zgromadziło się około 100
posłów sejmowych i senatorów z klubów:
PSL., Wyzwolenie, PPS. i NPR. oraz człon-
kowie rady ministrów: premier Nowak, min.
Narutowicz, Darowski, Jastrzębski Raczyń-
ski, Kamieński i Makowski. O godzinie 4-15
przybył Naczelnik państwa i wygłosił prze-
mówienie, które trwało pięć kwadransy.

Na wstępie Naczelnik wskazał, że szef
państwa pracę swoją sprawować musi indy-
widualnie, podczas gdy rząd i ciała praw-
dawcze pracują kolegiąlnie, należy więc do
obowiązków szefa państwa harmonizowanie
tych dwóch metod co dla niego osobiście
było trudne. To jednak jeszcze drobiazg w po-
równaniu z przepisami konstytucji, która
określa władze prezydenta Rzeczypospolitej
w ten sposób, iż oddaje go całkowicie pod
opiekę rządu. Pozostaje mu jedynie realne
prawo załatwiania kryzysów rządowych przez
niego zresztą nie wywołanych.

Drugą dziedziną działalności prezydenta
jest reprezentacja na zewnątrz. Naczelnik
państwa nie czuje w sobie cech odpowied-
nych do tego, tembardziej że środki na ten
cel są tak ograniczone, iż jeden obiad galo-
wy wytrąca budżet na całe miesiące z rów-
nowagi.

Wreszcie posiada prezydent zwierzchność
nad wojskiem, ale bez żadnej władzy. Spro-
wadza się ona w praktyce do honorów i pa-
rad.

Wobec takich właściwości konstytucji
trzeba dobrać odpowiedniego człowieka na
stanowisko prezydenta. Po czterech latach
sprawowania tej godności Naczelnik doszedł

do przekonania, że on do tej roli nie nadaje
się, i byłby zrezygnował zaraz po odparciu
najazdu rosyjs., ale podówczas stał na cze-
le rządów gabinet koalicyjny, a na jego czele
działacz, który symbolizował udział w inte-
resach państwa warstw, które w dawniej-
szych walkach o Polskę brakowało. Wobec
takich warunków Naczelnik postanowił trwać
na stanowisku. Dzisiaj zdecydował się ustąpić.

Poza powodami wyżej streszczonym
skłania go do tego poczucie bezsilności, któ-
re na swym urzędzie odczuwał: najmniej zaś
wpłynęły na te jego decyzje przykrości per-
sonalne. Mam ciężką rękę—mówił Naczelnik
—ale chód mam taki lekki, że przechodzę
przez grząskie bagna, błocąc najwyżej buty.
Nie boleję zresztą nad atakami na moją oso-
bę, widzę tylko szkodę dla autorytetu pań-
stwa w takim stosunku do jego naczelnego
reprezentanta. Ze specjalną wdzięcznością
wspominam tych moich politycznych prze-
ciwników którzy oddawali jednak szacunek
urzędowi przezemnie piastowanemu.

Ostatnie zdania mowy brzmiały:

„Dziękuję najserdeczniej panom, którzy
wyrazili mi chęć postawienia mojej kandy-
datury, lecz proszę panów, abyście się za-
miaru tego zrzekli, i na mnie nie głosowali.
Do urzędu prezydenta tak zakreślonego, jak
to przedstawiłem, nie nadaje się. Szukajcie
człowieka z lekką ręką, któryby był zdolny
do kompromisu, bo życie demokracji opiera
się, na kompromisach, tj. na liczeniu się nie
tylko z własną wolą, ale i z poglądami in-
nych. Z ciężką ręką tak jak moja trudno jest
na tem stanowisku być. Taki człowiek nie
zadawała się wpływem teoretycznym, a sięga
po faktyczną władzę. Żegnając się panowie

Kandydatura pośła Witosa

WARSZAWA, 6 W dniu dzisiejszym odbędzie się plenarne posiedzenie klubu P.S.L. „Wyzwolenie” w sprawie ustalenia poglądów na kandydaturę prezydenta Rzplitej. Dotychczas wśród klubów lewicowych nie nasuwa żadnego nazwiska z wyjątkiem pos. Witosa.

Zaznaczyć jednak należy że P.S.L. „Piast” względnie zarząd tego klubu sprawą tą oficjalnie się zajmował.

Naczelnik Państwa rezygnuje

WARSZAWA, 3 grudnia (PAT.) Na odbytem dzisiaj o godz. 4-ej po południu w prezydium Rady min. posiedzeniu klubów, które wysunęły kandydaturę Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego na prezydenta Rzplitej Naczelnik Państwa Piłsudski oświadczył w dłuższym przemówieniu, że kandydować na to stanowisko nie dądzę, i że decyzja jego pod tym względem jest nieodwołalna.

WARSZAWA, 4 Dzisiejsze dzienniki wymieniają, jako kandydatów na stanowisko prezydenta Rzeczypospolitej, Witosa i Trampczyńskiego.

Zgon wojewody Rymera

KATOWICE, zmarł na zapalenie mózgu pierwszy wojewoda śląski, Józef Rymer.

Zgon Rockfeller

LONDYN, — Jak donoszą z Nowego Jorku zmarł tam w wieku lat 52 Wiljam Rockfeller.

Konferencja rozbrowienia w Moskwie

MOSKWA, W imieniu delegacji polskiej zabiera głos przewodnicząc ks. Radziwiłł, mówiąc: nie tylko rząd, który nas upoważnił, lecz cały naród polski z najwyższym zainteresowaniem będzie śledził prace konferencji, od której oczekuje nowych gwarancji długotrwałego pokoju na wachodzie Europy i z bliżniami z narodem rosyjskim, z którym podzielał ciężkie chwile podczas długich lat wojny. Idąc po tej drodze, będziemy mieli zaszczyt przedstawić pewne projekty o charakterze politycznym, które, mamy nadzieję, zasłużą na uwagę i staną się podstawą do dyskusji w sprawach technicznych. W tym sensie przyłączam się całkowicie do oświadczeń, wypowiedzianych przez moich kolegów przedstawicieli Estonji, Finlandji i Łotwy. Prócz tego zaznaczam że posiadam pełnomocnictwo rządu Jego Wysokości króla Rumunji, aby złożyć konferencji w odpowiednim czasie pewne deklaracje, które następnie będą zatwierdzone przez rząd rumuński, co w znacznym stopniu ułatwi — jeśli tego zapragnie konferencja — nasze zdanie. Niech mi wolno będzie popkreślić również niezbędną stwierdzenia sytuacji, pełnej spokoju dla codziennej pracy naszych narodów, które, zmęczone długimi latami wojny, i cierpiąc od jej straszliwych następstw, pożądają załatwienia spraw, dotyczących wznowienia oraz zdecydowania złożonych zadań o charakterze ekonomicznym i socjalnym. Te jednakowe interesy naszych narodów dopomogą nam — jak chcę tu wierzyć — wspólnym wysiłkiem osiągnąć umocnienie pokoju i odpowiedni dobrobyt dla naszych narodów.

Po przemówieniu ks. Radziwiłła rozpoczęła się dyskusja na temat techniki obrad. Litwinow proponuje, by przystąpiono do dyskusji w sprawach, poruszonych w deklaracjach poszczególnych delegacji, podczas gdy pozostali przedstawiciele żądają, aby praca została rozpoczęta odrazu w komisjach. Uwidoczniły się odrazu wyraźnie jednomyślne po-

glądy Łotwy, Estonji, Finlandji oraz Polski. Ostatecznie zdecydowano, że dziś po południu odbędzie się posiedzenie biura konferencji, które tworzą przewodniczący wszystkich delegacji wraz z sekretarzami. Na posiedzeniu biura ma być omówiona sprawa stworzenia odpowiednich komisji.

W końcu pierwszego posiedzenia plenarnego odczytany został regulamin konferencji oraz dokonano wyboru sekretarza generalnego konferencji, którym został sekretarz delegacji Floryński, kierownik oddziału państw skandynawskich w Narkomindziele

Idea musi zwyciężyć.

Czytamy w „Ziemi Lubelskiej”:

W niedzielę, dnia 26 bm. odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli Komitetów Wyborczych Polskiego Centrum z całego kraju.

Po przegranej Narodowe Zjednoczenie Ludowe musiało zmobilizować swe szeregi, musiało spojrzeć w oczy twardej rzeczywistości i powziąć decyzję o pracy dalszej stronnictwa, które niemal całkowicie znalazło się poza Sejmem.

Zjazd odbył się w Sali Towarzystwa Hygienicznego i zgromadził kilkuset działaczy Narod. Zjednoczenia Ludowego.

Na porządku dziennym znalazły się: 1) dyskusja ogólna programowa, 2) sprawozdania z poszczególnych okręgów i 3) sprawy organizacyjne.

Mógłby ktoś przypuszczać, iż porażka przegradzi szeregi działaczy centrowych, że wyrwie z gubne następstwa dla prac dalszych stronnictwa wszystkim tym przypuszczeniom położył kres zjazd niedzielny.

Zjazd zagaił prez. Klubu Narod. Zjedn. Ludowego, poseł Skulski, zapraszając na przewodniczącego p. mec. Stypułkowskiego (z Łodzi), który ze swej strony zaprosił do prezydium ks. prob. Nawrockiego (Białystok), wice-marszałka pos. Maja, jako asesora, i na sekretarza p. Łazęckiego.

Pierwszy referat wygłosił p. poseł Skulski:

Poseł Skulski na wstępie zwraca uwagę ze branych na cele, jakie ma zjazd przed sobą. Nie ulega wątpliwości, iż zadania stronnictwa nie leżą li tylko w akcji wyborczej. Należy prowadzić pracę dla dobra państwa, nie bacząc na rezultaty wyborcze.

Organizacje polityczne, tworzące Narodowe Zjednoczenie Ludowe, organizowały społeczeństwo za okupacji, celem skoncentrowania wszystkich wysiłków w dążeniu do niepodległości. pierwsze też dały jasny, wyraźny program Zjednoczenia trzech zaborów.

Praca prawnicza starała się na wszelkie sposoby zatuzować działalność Nar. Zjedn. Ludowego. Na oświetlenie tych spraw będzie jeszcze czas.

Druga grupa, wchodząca w skład Nar. Zjednoczenia Ludowego, mianowicie Zjednoczenie Ludowe, zorganizowane przez ks. kan. Bliżnińskiego, spoiła cały szereg ludzi z włościan, tworząc wielki ruch ludowo-katolicki.

Cały szereg posunięć Nar. Zjedn. Ludowego na terenie sejmowym miał na celu wydobycie ze społeczeństwa maksimum energii dla cementowania w jedną całość, dla służenia państwu, pozatem organizację dla tegoż państwa najszerzych warstw ludowych.

Do akcji wyborczej PNarodowe Zjednoczenie Ludowe stanęło, jako Polskie Centrum.

Polskie Centrum spotkało się z zarzutami chwiejności, tymczasem była to nie chwiejność, lecz zrozumienie, że dla celów całości należy robić ustępstwa ze swoich programów.

Nar. Zjedn. Lud. miało program pracy pozytywny, wyraźnie określony, różniący się od programów prawicy i lewicy tem, iż — kiedy jedni przeciwstawiają się reformom społecznym, kiedy drudzy z każdej reformy robia demagogię — ono właśnie uważało, że należy pójść drogami ewolucji. Zadania które postawiło sobie Centrum, były skomplikowane. Bo też i życie państwowe jest skomplikowane i nie może zadowolić się samymi hasłami i Prawica i lewica wysuwały hasła najprościejsze w wielu wypadkach walczyły temi samymi hasłami.

Przy pomocy argumentów, uderzających pałką w łeb, udało im się ogłuszyć opinię publiczną i obalamucić wyborców do takiego stopnia, iż olbrzymia ilość obywateli głosowała nieświadomie.

Realizowanie programu państwowego jest zadaniem znacznie trudniejszym dla stronnictw krańcowych, aniżeli dla umiarkowanych. Przegrana wyborów może być dotkliwa, lecz widzieliśmy już takie zjawiska, kiedy grupy polityczne były usuwane z widowni po to, żeby w pewnym momencie, powrócić, wzmożone, potężne.

Wobec braków organizacyjnych, braku pieniędzy Polskiego Centrum, decydującą rolę odegrały: organizacja i miljarde rzucone na wybory przez Związek Jedności Chrześcijańskiej.

Głosy, które padły na listę Polskiego Centrum, — przeszły próbę ognia.

Nie były to opilki, biegające między biegunami elektromagnesu i dla tego należy je wysoko cenić.

Ideologia polityczna Nar. Zjedn. Ludowego opiera się na zasadach zgodnych z interesem państwa.

A więc państwowość polska, ześrodkowanie całej energii w kierunku zabezpieczenia państwu niepodległości pod względem politycznym i ekonomicznym. Stosunek do Kościoła w imię interesu państwowego musi być wyraźny. Długi okres niewoli mogliśmy przetrwać nie tylko dzięki wartości narodu, lecz i dzięki przywiązaniu szerokich mas ludu do religji i Kościoła. Kościół żył się i zrosł z polskością. Narodowe Zjednoczenie Ludowe zawsze pierwsze występowało w Sejmie, w obronie Kościoła i religji.

Ideologia sama nie wystarcza. Musimy uzupełnić program.

W Sejmie przechodziliśmy tyle wydarzeń.

Pewne postulaty programowe zostały już zrealizowane, inne znowu nie zostały należycie ujęte. Nar. Zjedn. Ludowe musi podjąć pracę programową, a niezależnie od tego pracę organizacyjną, gdyż zamało jest tworzyć program, trzeba mieć organizację do wcielenia go w czyn.

Dalsi mówcy poruszyli szereg przyczyn, które, ich zdaniem, wpłynęły ujemnie na rezultat wyborów.

Ze wszystkich jednak przemówień przebiła wiara w potrzebę podtrzymania organizacji i prowadzenia dalszej pracy. W tym też duchu zostały uchwalone rezolucje, które spotkały się z ogólnym uznaniem. Ciężko doświadczony, Zjednoczenie nie opuszcza warsztatu swej pracy.

Zgromadzenie Narodowe.

Poniżej podajemy najważniejsze artykuły regulaminu Zgromadzenia Narodowego:

Art. 1. Zgromadzenie Narodowe dla wyboru prezydenta Rzeczypospolitej zwołuje prezydent Rzeczypospolitej w miejscu i w czasie przez siebie oznaczonym, nie później jednak, niż na 30 dni przed upływem siedmiolecia swego urzędowania.

Art. 2. Posiedzenie otwiera przewodniczący nie później, niż w 15 minut po godzinie, na którą zostało zwołane, niezależnie od liczby obecnych. Do prawomocności uchwał i wyborów potrzebna jest obecność przynajmniej połowy ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego.

Art. 8. Posiedzenia Zgromadzenia Narodowego są jawne.

Art. 9. Językiem rozpraw Zgromadzenia Narodowego jest język polski.

Art. 11. Zgromadzenie Narodowe, zwołane dla dokonania wyboru prezydenta Rzeczypospolitej, zajmuje się wyłącznie tym jednym punktem porządku dziennego.

Jakiegokolwiek przemówienia obrady i uchwały poza wyborami i zaprzysiężeniem prezydenta oraz zatwierdzeniem protokołów są wyłączone i zgóry nieprawomocne.

Art. 13. Po zarządzeniu wyborów przewodniczący wzywa członków do zajęcia miejsc, poczem jeden z urzędujących sekretarzy odczytuje listę imienną wszystkich członków Zgromadzenia Narodowego, a inny sekretarz odczytuje po wywołaniu nazwiska nieobecnego członka jego usprawiedliwienie, jeśli zostało nadesłane. Zaproszeni przez przewodniczącego z pośród pozostałych członków prezydium, czterech skrutatorzy, odbierają na mównicy od wywołanych członków, którzy osobiście do mównicy podchodzą, kartki złożone we dwoje, zawierające nazwisko kandydata. Po ukończeniu głosowania, przewodniczący ogłasza je za zamkniętą, skrutatorzy obliczają głosy i wynik ogłaszają z mównicy.

Art. 14. Za wybranego uważa się kandydata, który uzyska bezwzględna większość ważnie oddanych głosów, przyczem kartek białych, kartek, zawierających nazwiska głosujących, nie bierze się w rachubę.

Art. 15. Jeżeli w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyska bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów, przewodniczący zarządza powtórne głosowanie, które odbywa się w ten sam sposób jak pierwsze.

Art. 16. Jeżeli i drugie głosowanie nie da pożądanego wyniku, zarządza się trzecie głosowanie, które odbywa się tak samo, jak poprzednie, z tą różnicą, że kandydat, który otrzymał najmniejszą liczbę

głosów w drugim głosowaniu, jest wyłączony od wyboru.

Jeżeli i trzecie głosowanie nie da pomyślnego wyniku, zarządza się czwarte głosowanie, a w razie potrzeby i dalsze głosowania, przy czym przy każdym następnym głosowaniu wyłącza się kolejno tego z kandydatów, który w poprzednim uzyskał najmniejszą liczbę głosów.

Art. 18. Jeżeli w dwóch następujących po sobie głosowaniach głosy rozdzielią się równo pomiędzy więcej, niż dwóch kandydatów, los rozstrzyga, którego z nich wyłącza się od wyboru.

Art. 19. Jeżeli pozostanie tylko dwóch kandydatów i w ciągu dwóch kolejnych głosowań uzyskają oni równą liczbę głosów, los rozstrzyga, który z nich będzie wybrany.

Nowy marszałek Sejmu.

Wśród młodych członków sejmu ustawodawczego, którzy nie zasiadali poprzednio w innym parlamencie, jednym z najwybitniejszych był poseł Maciej Rataj.

Urodzony w 1884 r. we wsi Chłopach, pow. Rudki, kończył on gimnazjum i uniwersytet we Lwowie, przygotowując się do stanu nauczycielskiego. Jeszcze na ławie szkolnej należał do organizacji oświatowo-politycznych i podczas wakacji uczył dzieci z rodzinnej wsi czytać i myśleć po polsku. Za czasów akademickich bierze udział w stowarzyszeniu młodzieży postępowo-niepodległościowej „Zycie”, z którego wyszli pierwsi organizatorzy ruchu strzeleckiego, oraz do „Koła im. Kościuszki” T. S. L. we Lwowie, skupiającego głównie młodzież i inteligencję ludową. Praca w kółkach rolniczych pozwala p. Ratajowi utrzymywać nieustanny kontakt z życiem wiejskim, które znał od lat najmłodszych. Dopiero przeniesienie podczas okupacji ze Lwowa do Zamościa, na stanowisko nauczyciela, odrywa go od znanego środowiska i przenosi w nowe słońce Kongresówki. Dzięki wrażliwości i głębokiemu rozumieniu wsi polskiej, p. Rataj wkrótce zapoznaje się z niemi, wstępuje do miejscowej organizacji ludowej „Wyzwolenie”, najbardziej odpowiadającej Polakom Stronnictwu Ludowemu Galicji, do którego poprzednio należał. Zostaje też redaktorem lokalnego pisma ludowego „Gazeta Zamojska”. Po rocznej działalności w Zamojszczyźnie zyskuje sobie już takie uznanie i popularność, że zostaje wybrany z tego okręgu do sejmu ustawodawczego. Tutaj od razu wybija się na jedno z pierwszych stanowisk. Połączywszy się wraz z całą frakcją „Wyzwolenia” w jeden klub z macierzystą organizacją swoją P. S. L. „Piast”, już pozostaje w niej po rozłamie. Jest wiceprezesem klubu i wiceprezesem stronnictwa. Wchodzi z ramienia swej partii do rady obrony państwa podczas najazdu bolszewickiego i zostaje powołany do gabinetu Witosa na min. wyzn. rel. i ośw. publicz. Po upadku rządu Witosa powraca do pracy w sejmie w swoim klubie. Jest często prezeń wysyłany na trybunę, jako świetny mówca, odznaczający się mocą argumentacji i siłą przekonania przy wykwińskiej formie swych przemówień. Niebezpieczny jest dla przeciwników, jako polemista, posługujący się subtelnością a bolesną ironią. Wybór na wiceprezesa, a później prezesa komisji konstytucyjnej pozwala mu wykazać się zdolnościami sprężystego przewodniczącego. Dlatego też należy wierzyć, że wywiąże się też z obowiązków marszałka. W nowym sejmie reprezentuje okręg samborski.

KRONIKA.

KONCERT „TRIO WILKOMIRSKICH.”

Przypominamy, że w dniu 9 bm. w Sali Tow. Muzycznego odbędzie się koncert „Trio Wilkomirskich” z którego całkowity dochód przeznaczono na cel Bratniej pomocy przy Gimnazjum Państwowym im. Tad. Kościuszki.

Bilety wcześniej są do nabycia u Zarządu Bratniej pomocy, a w dzień koncertu przy wejściu na Salę.

Z POWIATOWEJ KOMENDY UZUPEŁNIENIA W KALISZU KOMUNIKUJĄ NAM:

Ministerstwo Spraw Wojskowych poleciło dalsze przyjmowanie ochotników urodzonych w latach 1904, 1903 i 1902, jednakże tylko do formacji jazdy i artylerji.

Reflektanci i zaopatrzeni w notarialne tego wizowane zezwolenia rodziców lub osób miejscze rodziców prawnie zastępujących mogą się zgłaszać przed Komisję Przeglądową w P. K. U. Kalisz dnia 7 grudnia a następnie w każdy piątek.

Wcielenie do oddziału nastąpi na specjalny późniejszy rozkaz z tem, że ochotnicy zobowiązani są do 2 letniej czynnej służby.

— ODNOWIENIE POZWOLEN NA BRON.

Wszyscy posiadający na 1922 r. zezwolenia na broń palną, winni do dnia 31 grudnia rb. złożyć podania o odnowienie tych zezwoleń na 1923 rok.

W odnośnym podaniu (opatrzonem znacznikiem stempowym wartości mk. 200 oraz 50 mk. od każdego załącznika), należy powołać się na podwójny numer, za którym tegoroczne zezwolenie zostało wydane, oraz wyszczególnić system, numer i kaliber posiadanej broni palnej krótkiej i długiej.

— ZJAZD STAROSTOW.

Zjazd starostów województwa łódzkiego odbędzie się w dn. 18 grudnia rb. Na porządku dziennym zjazdu m. in., będą omawiane sprawy budżetowo-gospodarcze, administracyjne itd.

— URLOPY ŚWIATECZNE W WOJSKU.

Jak co rocznie, tak i teraz ogłoszono w wojsku rozkaz Ministra Spraw Wojskowych odnoszących do urzędowania w czasie Świąt Bożego Narodzenia i do urlopów świątecznych.

Oficerowie urzędnicy wojskowi, urzędnicy cywilni i szeregowi otrzymać mogą urlopy świąteczne w dwóch kolejkach.

Od 22 do 27 grudnia włącznie — albo też od 30 grudnia do 3 stycznia włącznie, wliczając w to już także i dni podróży.

Ilość urlopowanych nie może przekraczać 50 proc. oficerów i 10 proc. faktycznego stanu szeregowych.

Urzędowanie w biurach wojskowych przed świętami kończy się w sobotę 23 bm. o godz. 11 rano — a zaczyna się następnie po świętach we środę 27 bm.

— POZAR

Wczoraj, o godz. 10 wiecz., przeciągły świsł, gwizdawkę w niciani Ersteina zwiastował pożar, jaki powstał w tejże fabryce, w składzie odpadków nicianych. Zaalarmowana Straż ogniowa ochotnicza przybyła wkrótce, w licznym komplecie strażaków na miejsce wypadku i ogień, który w części już został zlokalizowany przy pomocy sikawki fabrycznej przez nadbiegłych uprzednio strażaków, ostatecznie ugasila.

— WIELKI POZAR WE WŁODAWIE.

W miasteczku Włodawa, przy ul. Trzeciego Maja wybuchnął groźny pożar, który rozmiarami swemi sięga niepamiętnych dla tego miasteczka czasów.

Pożar powstał w piekarni Wacława Antoniewskiego, gdzie zajęło się nagromadzone na strychu siano, i wkrótce płomień objął domy sąsiednie i sklepy, zalewając miasteczko falą pożogi.

Pastwą płomieni padły dwa sąsiednie domy oraz kilkanaście sklepów, z których towary zdolano uratować. Ciężkim poparzeniem uległ parobek Antoniewskiego, Mikołaj Bratnik, który spał w sianie na strychu piekarni.

Straty wynoszą z górą siedemdziesiąt milionów marek.

— POLICJA A WYBORY.

P. Minister spraw wewnętrznych wydał rozkaz następujący:

Polcja państwowa mimo stosunkowo niedługiego okresu swego istnienia, zdążyła wykazać niejednokrotnie zarówno sprawność fachową, jak i poczucie obowiązku obywatelskiego. Już od początku ujawniająca się skuteczna jej działalność w tępieniu przestępczości, zwłaszcza wyteżona walka z bandytyzmem, przyczyniły się znacznie do zanjku panującej w pierwszych czasach w pewnej części społeczeństwa naszego pochodzącej z czasów zaboru niechęci do policji. Działalność policji w 1920 roku podczas najścia nieprzyjacielskiego jeszcze bardziej związała policję ze społeczeństwem.

Coraz to postępująca organizacja służby policyjnej i pomyślnie wyniki pracy policji pognębiły zespoleńie policji ze społeczeństwem.

Ostatnio w okresie wyborczym w atmosferze wywołanego agitacją ogólnego podniecenia policja państwowa, jakkolwiek i jej funkcjonariusze, posiadając pełne prawo wyborcze nie mogli pozostać obojętni na ogłoszone hasła, umiała jednak stanąć na wysokości zadania, wypełniając ze zdwojoną energią swe czynności, do których przecież poza obowiązkami służby bezpieczeństwa należał również obowiązek ochrony wolności agitacji przedwyborczej i zapewnienia spokoju i prawidłowego biegu akcji oddawania głosów.

Wyteżona praca policji i czujna jej gotowość do natychmiastowej akcji w razie potrzeby, zapobiegła gwałtownym ekscesom i starciom, a pełne taktu i głębokiego poczucia obywatelskiego zachowanie się w dniach wyborów, przyczyniło się w znacznej mierze

do prawidłowego ich przebiegu.

Specjalne zadanie przypadło w tym czasie organom policji państwowej w województwach: lwowskim, stanisławowskim, i tarnopolskim. Obowiązkowo pod czas wyborów w pomienionych województwach wykonywała policja w warunkach jeszcze cięższych, wobec akcji dywersyjnej napływających z poza zagranicy obcych elementów przeciwpństwowych. Pełniąc swą służbę bez przerwy z nadzwyczajną energią, nie szczędząc trudu i ofiar, które niestety wyraziły się nawet w zabitych i rannych, policja współdziałając celowo z władzami administracyjną i wojskową przyczyniła się znacznie do likwidacji poszczególnych, napływających zbrojnych band terrorystycznych, zapewniła spokojnej ludności bezpieczeństwo życia i mienia i umożliwiła jej spełnienie obywatelskiego obowiązku dokonania wyborów.

Ufam, że społeczeństwo w trwałej i wdzięcznej pamięci zachowa imiona poległych w jego obronie funkcjonariuszów policji państwowej.

Stwierdzając powyżej wymienione zasługi policji państwowej, wyrażam ze swej strony jako najwyższy jej zwierzchnik, wszystkim funkcjonariuszom policji państwowej pełne uznanie za działalność w okresie wyborczym.

Rozkaz powyższy polecam odczytać przed frontem we wszystkich komendach, komisariatach i na poste runkach.

Minister (—) Antoni Kamiński.

— DLACZEGO POWINIENES KUPIC ZŁOTA POZYCZKĘ?

Jeżeli masz gotówkę np. 100 tys. marek i nie wiesz co z nią zrobić, to zabacz ile możesz dostać towaru za swoje pieniądze teraz, a przypomnij, sobie ile mogłeś za te pieniądze dostać tegoż towaru rok temu; stwierdzisz tedy, że twoje 100 tysięcy marek są teraz warte pięć razy mniej, a niestety za rok będą one prawdopodobnie warte jeszcze mniej.

Co wobec tego powinienes zrobić? Udać się do najbliższego miejsca sprzedaży Złotej Pożyczki i zakup jej tyle, ile posiadasz wolnej gotówki. W ten sposób zabezpieczysz sobie swój majątek, gdyż będziesz miał zagwarantowane uiszczenie połowy wpłaconej sumy w markach polskich, a połowy we frankach szwajcarskich.

Jeżeli franki się podniosą, to zyskasz na dziesięć frankowej, a jeżeli podniesie się marka — zarobisz na markach.

Gdybyś kupił dolary albo inną walutę zagraniczną, to straciłbyś, gdyby dolary spadły, a kupując Złotą Pożyczkę, nie stracisz nic, gdyż część markowa twojej obligacji będzie miała większą wartość.

— 50-CIO LETNI JUBILEUSZ WARSZAWSKIEGO TOW. FARMACEUTYCZNEGO.

Dnia 25 listopada rb. w siedzibie Warszaw. Tow. Farm. odbyła się uroczystość półwiecza istnienia tej poważnej i zasłużonej instytucji, poprzedzona nabożeństwem uroczystem w katedrze.

Prezes Towarzystwa p. K. Łobodowski powitał licznych gości poczem p. W. Borejsza odczytał zarys bogatej i płodnej w dobre skutki działalności naukowej i społecznej Towarzystwa.

Następnie składano mnóstwo upominków pamiątkowych: albumów, adresów, odezw oraz odczytano listy i telegramy gratulacyjne.

Zyczenia jubileuszowe pierwszy złożył wiceminister zdrowia publicznego dr. Bujalski. W imieniu uniwersytetu warszaw. składał życzenia dziekan dr. Mazurkiewicz w imieniu Tow. lekarskiego dziekan dr. Guziński, Stow. lekarzy polskich - dr. Szczodrowski, Tow. Hygienicznego prof. Koskowski, pols. Tow. botanicznego - prof. dr. Hryniewiecki, Związku lekarzy państwa polskiego dr. Smiechowski, zarządu Kas Chorych - p. komisarz Sell, lekarzy-dentystów dr. Blikle.

Dalej przemawiali: delegat Depart. spraw wojsk. dr. Poratyński w imieniu aptekarzy lwowskich dr. Majewski w imieniu członków należących od lat 25 do Towarzystwa, dr. Otolski w imieniu pols. Tow. popierania nauk farmaceutycznych „Lechija”, p. Freyer w imieniu Związku hurtowników aptecznych, p. Nowak w imieniu aptekarzy częstochowskich, p. Kaczorowski w imieniu studentów wydziału farmaceutycznego, p. Binekówna w imieniu Związku zawodowego farmaceutów-pracowników, p. Łuczko w imieniu aptekarzy krakowskich, p. Gierałtowski w imieniu Kieleckiego Tow. farm. inspektor Zahrt w imieniu inspektorów farmaceutycznych, poseł Chądzyński i wielu innych.

Dla uczczenia jubileuszu mianowano szereg członków honorowych Towarzystwa. Są to pp. prof. Bjerrzacki z Poznania, prof. dziekan dr. Brzenta, z Nancy, prezes Polskiego powszech. Tow. farmaceutycznego prof. dziekan dr. Wł. Mazurkiewicz, prof. Jan Muszyński z Wilna, prezes lwowskiego Tow. farmaceutycznego dr. Jan Poratyński ze Lwowa, dyr. Jan Rutkowski z Warszawy, prezes poznańskiego Tow. farmaceutycznego Ludwik Szymański, prezes wileńskiego Tow. farmaceutycznego Kazimierz Stefanowski i historyk farmacji Kazimierz Wenda w Warszawie.

Kupujcie 8%
Pożyczkę złotą!

